

Børneteater-boom derude

Dansk børneteater kan noget særligt og har udviklet sig til en gedigen eksport-succes. Det er blandt andet fordi, vores børneteater i virkeligheden slet ikke er specielt barnligt.

Droner giver nyt filmsprog

Farvel til dyre kraner og helikoptere? Droner med filmkameraer gør det muligt at få vinkler og overbliksbilleder, man før kun kunne drømme om – selv på et mindre budget. .

Når du kun har dig selv og vennernes knofedt

Hvad gør man, når støttemulighederne er brugt op, og projektet stadig brænder i hjertet? 'Mit mørke' og 'Blixen Unplug-ge' blev til på trods. Mød iværksætterne bag forestillingerne.

#06 2016

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

Interview med Efva Lilja:

Dansen og dialogen

Sort/Hvid Fugl Fønix i Kødbyen

- Historien om at genopfinde et teater

SEKRETARIAT FOR DANSK SKUESPILLERFORBUND OG FILMEX

SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund

og udkommer 8 gange årligt.
Oplag: 2.700 eks. - Abonnement: 425 kr. årligt

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund,
Tagensvej 85, 3. sal
2200 København N
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59
Mandag-fredag 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve og lign. sendes til:
ck@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Charlotte Kiberg (redaktør),
Katja Holm (ansvarshavende).

Annoncer sendes til: Jette Rydder
jr@skuespillerforbundet.dk.
(Debatindlæg, anmeldelser, mindeord osv. må
maks. fylde 2800 anslag inkl. mellemrum.)

Tryk: KLS Grafisk Hus.
Design: ad-man.dk.

ANNONCEPRISER OG FORMATER (b x h)

Helside annonce (170 x 270) 9.000 kr.
Bagsiden (190 x 260 + beskæring) 9.000 kr.
2/3 side annonce (170 x 192) 6.500 kr.
1/2 side annonce (170 x 133) 5.000 kr.
1/3 side annonce - horisontal (170 x 60) 2.500 kr.
1/3 side annonce - vertikal (54 x 270) 3.500 kr.
Visitkort-annonce (83 x 58) 700 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)
Medlemsannoncer (83 x 58) 350 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)

Annoncemateriale skal afleveres i pdf-format.
Alle priser tillægges moms.
Særlige annonceønsker:
Kontakt Jette Rydder - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE

Katja Holm (formand), Daniel Bevensee, Adam
Brix, Christian Damsgaard, Andreas Jebro,
Peder Holm Johansen, Peter Christoffersen,
Max-Emil Nissen, Magnus Bruun, Anne Voigt
Christiansen, Søren Bang Jensen, Rebekka
Lund, Johanne Nørregård-Nielsen, Benjamin Boe
Rasmussen, Ulla Ricklander, Andrea Deres
(suppleant)

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Katja Holm
Sekretariatschef: Anna-Katrine Olsen
Vicesekretariatschef: Kim Hansen
Kommunikationschef: Charlotte Kiberg
Chefjurist: Maj Hagstrøm
Juridiske konsulenter: Magnus Homann Poulsen,
Jørgen Byrdal Kloch Larsen, Morten Lisby
Socialkonsulent: Nanna Møller
Sekretær: Hanne Arlund
Kursuskoordinator: Karin Iwersen
Sekretær for formand og sekretariatschef:
Tine Fangel
Regnskabschef og Filmex: Heidi Holm Madsen
Webmaster og Filmex: Jette Rydder
Håndbog og Filmex: Kristine Staffeldt
IT- manager og Filmex: Sengül Kaya-Mortensen
Filmex-medarbejder: Thomas Heldrup Christensen
Projektmedarbejder: Kasper Grande
Reception: Bente Wittenborg

DEADLINE TIL NÆSTE NUMMER: 13. OKTOBER 2016

Skuespiller Harald Hejsts legat

Bestyrelsen indkalder hermed ansøgninger til legatet.

Legatets formål er - til minde om skuespilleren Harald Hejst - at yde støtte og opmuntring til skuespillere, der er medlemmer af Dansk Skuespillerforbund. Det er en forudsætning, at ansøgeren er i økonomisk trang.

Ansøgningen skal være forbundet i hænde senest onsdag 16. november 2016, kl. 12.00.

Legatportionerne er i størrelsesordenen 3-5.000 kr.

Ansøgningen skal sendes til:
Skuespiller Harald Hejsts Legat
c/o Dansk Skuespillerforbund
Tagensvej 85, 3.
2200 København N

Eller pr. mail til:
ha@skuespillerforbundet.dk

Legatet kan ikke ydes som produktionsstøtte.

Nu får du indkaldelsen som mail

Næste gang DSF indkalder til generalforsamling eller til ekstraordinær generalforsamling, får du indkaldelsen som en mail.

Derfor er det ekstra vigtigt, at du sikrer dig, at vi har din mailadresse - og at den stadig gælder. Du kan selv tjekke og rette dine kontaktoplysninger i Skuespillerhåndbogen, men hvis du får problemer, er du velkommen til at kontakte Hanne Arlund på ha@skuespillerforbundet.dk.

Hvis du af den ene eller anden grund ønsker at blive ved med at modtage indkaldelserne med posten, har du fortsat mulighed for det, men så skal du skrive til os på dsf@skuespillerforbundet.dk og gøre os opmærksom på det.

Når vi vælger at gå over til digitale udsendelser, er det fordi vi regner med at kunne spare helt op til 35.000 kroner i porto pr. udsendelse. Digital udsendelse blev en mulighed med vedtagelsen af forbundets moderniserede love på generalforsamlingen og den efterfølgende ekstraordinære generalforsamling.

Referater fra den ordinære generalforsamling 29. maj 2016 og den ekstraordinære generalforsamling 9. juni 2016 er nu at finde på forbundets hjemmeside.

Vil du arbejde med forumteater?

Håndværkskursus for skuespillere
19.-20. november i DSF lokaler
Pris 1000,-
www.forumteatretprisme.dk

Foto: Genesis Meridiano

Foto: Frida Gregersen

Foto: Viktor Andersson

Foto: OpenHouse

#06 2016

SKUESPILLERE PÅ FILM OG TV: INGEN SIKKERHED PÅ JOBBET 5

12 procent af de skuespillere, der har medvirket i film- eller tv-optagelser inden for de seneste fem år er kommet til skade på jobbet. Hver tredje har været vidne til, at kolleger kom galt afsted – men de tør ikke sige fra, viser DSF mobil-survey.

BØRNETEATER-BOOM DERUDE 6

Dansk børneteater er milevidt foran de fleste andre lande, når det handler om at fortælle moderne og identificerbare historier. En del af hemmeligheden bag en gedigen eksport-succes er, at vores børneteater i virkeligheden ikke er specielt barnligt.

SORT/HVID FUGL FØNIX GENOPSTÅR I KØDBYEN 9

Alarmen gik klokken 04.38. En tidlig november morgen for snart to år siden vågnede Christian Lollike op til en trist sms: Sort/Hvid var brændt ned. Her er historien om, hvordan man genopbygger, eller måske rettere, hvordan man genopfinder et teater.

DANSEN OG DIALOGEN 13

"Vi skal have større relevans for vores medborgere. Koreografisk scenekunst er en del af vores kultur, og derfor burde alle have adgang til eksempelvis dansen." Dansehallernes Efva Lilja vil skabe en helt ny situation for dans og koreografi i Danmark.

DRONER GIVER NYT FILMSPROG 16

Droner med filmkameraer gør det muligt at få vinkler og overbliksbilleder, man før kun kunne drømme om – selv på et mindre budget. Filmekspert advarer dog om overforbrug: Pas på de reklameagtige billeder, der ikke er motiveret af fortællingen.

NÅR DU KUN HAR DIG SELV OG VENNERNES KNOFEDT 19

Når støttemulighederne er brugt op, og projektet stadig brænder i hjertet, hvad gør man så? Både Lykke Sand Michelsens 'Mit mørke' og Mette Frank og Petrine Aggers 'Blixen Unplugged' er blevet til på trods. Læs hvordan og få de praktiske råd.

FORSIDEFOTO:

Direktør og kunstnerisk leder Efva Lilja fotograferet af Viktor Andersson

Nyt udefra

Anna Karenina på rulleskøjter

Leo Tolstoy's roman 'Anna Karenina' har i op mod 150 år bjergtaget romantikere verden over. Senest så vi en filmopgave i biograferne i 2012 med Keira Knightley i hovedrollen. I oktober måned får en ny musicalversion af den klassiske roman premiere på The Moscow Operetta Theatre i Moskva.

Valeriya Lanshaya spiller hovedrollen i teaterstykket, der efter sigende kommer til at følge bogens handling med fuld respekt. Dog er der en stor nyskabelse i musicalen – ud over sangene og musikken – nemlig at de medvirkende kører på inline rulleskøjter frem for skøjter på is i bogen. Det er ikke første gang 'Anna Karenina' vises på teatret. Tidligere har der været opført operaudgaver og musicals, men de bed sig ikke for alvor fast i publikums bevidsthed. Vladimir Tartakovsky, som er en af producerne, siger til The Guardian: "Romanen har alt. Det er en af de mest detaljerede gengivelser af relationerne mellem mænd og kvinder. Stykket ender på samme måde som i romanen. Der vil være et tog og afslutningen bliver meget emotionel og teatralisk."

Hot stuff på Broadway

I løbet af et år eller to vil man med stor sandsynlighed kunne høre sange som 'I Feel Love', 'Love to Love You Baby' og 'Hot Stuff' i en stor musical på Broadway. Der er nemlig ifølge avisen Washington Post og teaterwebsitet www.broadway.com en biografisk musical om discodronningen Donna

Summers på vej. Historien skulle efter sigende være oplat til tre akter, da den er bygget op af tre punktnedslag i Donna Summers liv. Ungdommen, discoberømmelsen og Donna Summers tragiske endeligt i 2012, da hun døde af lungekræft i en alder af 63 år. Instruktør Des McAnuff og koreograf Sergio Trujillo står bag projektet, og de har tidligere haft stor succes med 'Jersey Boys' om Franki Valli & the Four Seasons, der nu kører på Broadway på 11. sæson.

Frankenstein Junior junior

I 2007 fik en musicaludgave af Mel Brooks' 'Frankenstein junior' premiere på Broadway. Den gik kun i omkring halvdelen af år, hvilket var mærkbart mindre end Brooks' store succes 'The Producers'. Men nu har 90-årige Mel Brooks afsløret, at

stykket får premiere i London i en "mere strømlinet udgave," og hvis det går godt med den og publikum er vilde med den, vil han sørge for, at den også får premiere i USA. "I et mindre teater og ikke som det store udstyrsstykke, det oprindeligt var lagt op som," sagde han ifølge teaterwebsitet www.londontheatre.co.uk for nylig til præsentationen af en filmvisning af 'Blazing Saddles' ('Sheriffen skyder på det hele'). Nyheden blev trykt kun godt en uge efter, det blev offentliggjort, at skuespilleren Gene Wilder var død i en alder af 83 år. Han spillede oprindeligt hovedrollen som Dr. Frederick Frankenstein i filmen fra 1974.

Klassisk fransk teater med nye stykker

Et af de mest traditionsrige franske teatre, Comédie-Française, har efterhånden eksisteret i mere end tre århundreder. Derfor tror de fleste – selv franskmændene – at der kun spilles klassiske stykker på teatret, men det er ikke helt rigtigt. Repertoiret er en blanding af klassiske stykker med en moderne drejning og ny dramatik. På programmet i sæsonen 2016/2017 er blandt andet 'Père' af August Strindberg instrueret af Arnaud Desplechin, der primært har ernæret sig som filminstruktør af for eksempel 'Rois et reine' (2004) og 'Et juleeventyr' (2008), der var en pæn succes i de danske biografteatre. Stykket har premiere 7. oktober. Af andre velkendte navne indgår også Luchino Visconti, Anton Tchekov og William Shakespeare på kreditlisten til sæsonens stykker. Teatret ligger i Paris tæt på Louvre og dele af hjemmesiden er på engelsk. Du kan læse mere her: www.comedie-francaise.fr.

Skuespillere på film og tv:

Ingen sikkerhed på jobbet

Halvdelen af skuespillerne er i tvivl om sikkerheden på film- og tv-optagelser. Alligevel tør ikke engang hver anden sige fra, viser ny undersøgelse. De er bange for jobmæssige konsekvenser og vil ikke være dem, der stopper en optagelse.

Brækkede tæer, forrevne ledbånd, trykkede ribben og bil-uheld. 12 procent af de danske skuespillere, der har medvirket i film- eller tv-optagelser inden for de seneste fem år er kommet til skade, mens de arbejdede. Hver tredje har været vidne til, at kolleger kom til skade.

Det viser en mobil-survey, Dansk Skuespillerforbund gennemførte blandt skuespillerne i forbundet kort efter sommerferien.

Den nye survey tegner et skræmmende billede, som desværre kun underbygger Dansk Skuespillerforbunds opfattelse af en nærmest ikke-eksisterende sikkerhed i film- og tv-branchen.

Lige siden Bodil Jørgensens voldsomme ulykke i forsommeren 2014 har Dansk Skuespillerforbund forsøgt at få en sikkerhedsaftale med producenterne, men hidtil uden held. Det afspejles desværre også i undersøgelsen.

Hele 86 procent svarer, at de ikke mener, der er en synlig sikkerhedsorganisation på film- og tv-arbejdspladser, og at der trods fokus på området ikke er sket en forbedring forhold til for to år siden.

Det betyder, at halvdelen af skuespillerne ofte eller somme tider er i tvivl om sikkerheden, men alligevel tør ikke engang hver anden sige fra, viser undersøgelsen. De er bange for jobmæssige konsekvenser og vil ikke være dem, der stopper en optagelse.

"Vi har arbejdet målrettet i to år for at lave en aftale med Producentforeningen, men de har haft held med at trække forhandlingerne i langdrag. Der har hele tiden været noget, der skulle ændres, eller noget, de ikke kunne sige ja til alligevel," siger formand Katja Holm.

"Tallene i vores undersøgelse taler desværre deres eget sørgelige sprog. Sikkerheden på film og tv er stadig et meget stort problem, fordi man fortsat lever højt på, at det som regel ikke går alvorligt galt. Men der sker skader. Alt for mange skader. Heldigvis ikke i Bodil Jørgensens kaliber, men det kan simpelthen ikke være rigtigt, at skuespillerne skal føle sig utrygge, når de går på arbejde," siger Katja Holm.

Dansk Skuespillerforbund arbejder fortsat på at få en sikkerhedsaftale i hus med Producentforeningen. Desuden har forbundet sammen med Film- og tv-arbejderforeningen bedt Folketingets Beskæftigelsesudvalg om at undersøge, om en tydeliggørelse af arbejdsmiljølovgivningen kan få producenterne til at overholde loven, ligesom forbundet har opfordret Dansk Filminstitut til at gøre filmstøtte afhængig af, at der er styr på sikkerheden.

CK

Har du været ude for en arbejdsulykke eller været tæt på? Vi vil meget gerne høre din historie. Skriv til kommunikationschef Charlotte Kiberg på ck@skuespillerforbundet.dk.

Tilfredse og loyale medlemmer

Kort før sommerferien inviterede Dansk Skuespillerforbund alle medlemmer til give deres besyv med i en stor medlemsundersøgelse. I samarbejde med MSI Research spurgte vi blandt andet om dine forventninger til dit medlemskab, om dine oplevelser med forbundet og om du synes, du får noget ud af at være medlem. Formålet med undersøgelsen var at finde ud af, hvad der er vigtigst for medlemmerne, for jeres tilfredshed og loyalitet. Om vi er på rette vej.

1.938 medlemmer blev spurgt, og 633 nåede igennem hele spørgeskemaet – tak for jeres svar!

Nu har MSI Research afleveret resultatet af undersøgelsen til bestyrelsen, og vi er både glade og stolte over at kunne fortælle, at resultatet for både tilfredshed og loyalitet er intet mindre end Best Practice blandt de faglige organisationer, der har fået lavet MSI-undersøgelser. Eller sagt på dansk: Ingen anden faglig organisation har nogensinde været i nærheden af at have så loyale og tilfredse medlemmer.

Men det betyder selvfølgelig ikke, at vi ikke kan blive bedre. Med udgangspunkt i dels hvordan medlemmerne vurderer Dansk Skuespillerforbund og dels, hvad de i virkeligheden synes er mest vigtigt, er MSI Research kommet med en række anbefalinger til, hvilke indsatsområder, bestyrelsen skal have et særligt fokus på. Det er Interessevaretagelse og Image, og så er det ikke mindst indsatsområdet Værdier og Fællesskab. Hvordan det skal ske, vil bestyrelsen arbejde intensivt med de nærmeste måneder. Vi vender tilbage, når der er konkret nyt.

CK

Børneteater-boom derude

Dansk børneteater er en gedigen eksportsucces. I løbet af de sidste 15 år er antallet af teatre, der spiller i udlandet, fordoblet, mens antallet af solgte forestillinger er firedoblet. En del af hemmeligheden bag successen er, at vores børneteater ikke er specielt barnligt.

Af Jacob Wendt Jensen

Hvad er det, vi kan? Frankrig, Tyskland, Holland og Belgien laver fint børneteater, bevares. Men Danmark er ikke desto mindre det førende land i verden, når det gælder moderne og identificerbare historier, der ikke udelukkende handler om, at børnene skal lære noget.

Carsten Jensen, der er redaktør af Teateravisen, forklarer det overordnet sådan her:

"Her i Danmark har vi gennem de seneste efterhånden 50 år dyrket og udviklet en helt særlig form for børneteater. Man spiller der, hvor børnene i forvejen befinder sig. Og det er en nærhedsfilosofi, vi nu også har haft succes med internationalt de seneste 20-25 år," siger han.

"Men det helt særlige ved vores børneteater er, at jeg simpelthen ikke kan komme i tanke om et tema, som det ikke tør beskæftige sig med. I internationalt børneteater tager man for eksempel ikke emner som sex og død op, men det tør vi godt. En af de mest succesrige forestillinger, når det gælder turneer i udlandet, er for eksempel 'Farvel Hr. Muffin'/'Goodbye Mr. Muffin', der er skabt i samarbejde mellem Teater Refleksion og De Røde

Heste. Det handler godt nok helt konkret om et marsvins død, men det universelle sorgaspekt er det centrale," siger Carsten Jensen.

Bare en anelse overvægt

Dirck Backer er sekretariatsleder i ASSITEJ (den internationale organisation for børne- og ungdomsteater) i Danmark, og arbejder også med børneteateret Patrasket. Han supplerer med, at tanken om at lave teater i øjenhøjde med børnene lige fra den spæde start i 1960'erne var stærkest i Danmark.

"Det opsøgende princip om, at teatret skulle nå ud til børnenes rum er et praktisk princip, som vi i Danmark har udviklet på. I dag kan et dansk børneteater typisk sætte op på to til to og en halv time, scenografi og teknik kan godt være ret så avanceret – men det skal stadig kunne pakkes hurtigt og nemt uden at fylde. Det gør det jo også let at eksportere stykkerne, at vi er i stand til at spille dem i et hjørne af en lille gymnastiksal, hvis det skulle være. En del forestillinger kan fragtes i et fly, hvis blot man betaler for lidt overvægt. Jeg har lagt mærke til, at udenlandske børneteatergrupper til sammenligning godt kan være en hel dag om at sætte op, fordi forestillingerne til at begynde med er udviklet i store teatre," siger Dirck Backer, som også fremhæver den stærke, danske organisation.

"Danmark har tidligt haft god organisation på området, ikke mindst i kraft af de store, ikke kuraterede, børneteaterfestivaler, hvor der hele tiden er en frodig tilgang fra vækstlaget, og alle kan vise deres ting. Den slags findes ikke rigtigt i andre lande."

Fra forestillingen 'Farvel Hr. Muffin', der fortæller historien om de sidste dage i et højt elsket marsvins liv. Forestillingen er dramatiseret af Claus Mandøe efter Ulf Nilssons børnebog af samme navn. Foto: Jan Ruesz.

Barnet er et lille menneske

I 1980'erne og 1990'erne havde Danmark en meget fremskudt position i den internationale udgave af ASSITEJ og det førte også til, at det internationale netværk fik et løft.

"Nogle af de allerbedste stykker er blevet til i samarbejde med teaterfolk fra udlandet. Netværket er på plads, og det bliver hele tiden videreudviklet. Dansen har også fået en stærk position i børneteateret, og så har vi fået udviklet hele det her område med at lave teater for de helt små børn," siger Dirck Backer, og fortsætter:

"Et land som Storbritannien har også en stærk tradition for børneteater, men det er typisk med et indhold, der skal tjene skolerne – hvor børnene skal lære et eller andet specifikt. I Danmark står den kunstneriske udvikling stærkt, og det kæmper vi for, at den bliver ved med. Blandt andet ved at forsøge at fastholde, at vi gerne vil ud og spille børneteater på skolerne – og insistere på at teateroplevelsen er nok."

De gode danske børneforestillinger kan også ses af voksne, fordi man tager udgangspunkt i, at barnet er et lille menneske og ikke blot et barn.

"Her har vi en respektfuld tilgang til barnet, der bunder i en anden pædagogisk tradition. Og det giver nogle andre historier og et ikke specielt barnligt børneteater," konkluderer Backer.

Bytter om på rollerne

Bodil Alling er kunstnerisk leder af Teatret Gruppe 38 og samtidig initiativtager til Danish+, der er en showcase, hvor teater-

folk fra hele verden præsenteres for noget af nutidens bedste danske scenekunst for børn og unge.

"Vores gode ry i udlandet hænger blandt andet sammen med, at vi ikke har et pædagogisk udgangspunkt i vores forestillinger. Vi underviser ikke. Vi udfordrer publikum med komplekse historier fortalt og præsenteret i øjenhøjde med vores publikum. Livet er komplekst, uheldigt, vidunderligt, farligt og af og til ubærligt. Sådan skal det vises og samtidigt fortælles, så det ubærlige bliver bærligt, og det umulige bliver muligt. Jeg tror, vi er efterspurgt i udlandet, fordi vi udfordrer vores publikum med et avanceret formsprog og en billedrigdom, som er noget særligt, når det drejer sig om teater for børn. Faktisk kan de fleste af vores forestillinger ses af børn om formiddagen og af voksne om aftenen eller måske endnu bedre, at forestillingerne kan ses af et barn ved siden af en voksen, hvor wde får en ligeværdig fælles oplevelse, som de kan tale videre om med hinanden bagefter," siger Bodil Alling.

Gruppe 38's nye forestilling 'Mørket ligger under sengen' er en enkel historie, hvor forholdet mellem børn og voksne vendes på hovedet.

"To forventningsfulde forældre kommer på overraskelsesvisit hos deres søn, der sidder og arbejder med at komponere værker på sit lille miniflygel. Han har ikke tid til at lade sig forstyrre og smider dem på hovedet i seng. Børnepublikummet fryder sig ved tanken om, at det er barnet, der lægger den voksne i seng. Samtidigt genkender de sig selv i de voksnes skuffelse over at blive lagt i seng, bedst som alt det sjove skulle til at begynde.

Det er så vidunderligt for barnet at have den fryd at genkende sig selv i den voksne. De mærker, at de selv bliver set og genkendt. Samtidig genkender de voksne blandt publikum både sig selv i de to ældre, der bliver lagt i seng og i sønnen, som har alt for travlt til fis og ballade.”

Eksport til Kina

Giacomo Ravicchio er kunstnerisk leder af teatret Meridiano i Gentoftø, hvor man laver både teater for voksne og børneteater.

”Børneteater betragtes ikke af alle som en stor ting herhjemme, men vi burde være glade for det og investere endnu mere i det,” konstaterer Ravicchio, der meget gerne fortæller om sit eksporteventyr til Kina.

”Vi har solgt flere forestillinger til Kina, som de selv opfører, og vi co-producerer også med nationalscenen i Shanghai. Både teater for voksne og for børn. I Kina er de rigtigt gode til at reproducere, så de kan sagtens have to forskellige trupper i gang, der spiller det samme stykke. Første gang jeg var derude, var det helt surrealistisk at se, at de havde produceret to nøjagtige kopier af det hele.

Oprindeligt har de haft meget store scener til børneteater, men på det seneste har de også ladet sig inspirere af den måde, vi gør det på ved at lave mindre scener. De har selv været vant til at lave børneteater som en slags historiske kommentarer, men nu er de sultne efter noget nyt,” siger Giacomo Ravicchio, og fortsætter:

”I Kina er der en stor revolution på vej, hvor man gerne vil inspireres af andre lande. Skuespillerne er fantastisk gode derude, og over hele linjen er de højt specialiserede. De er meget gourmand-agtige, når de køber ind. Både når de køber voksen-teater og børneteater. Potentialet for at sælge teater til Kina er virkelig stort.”

Eksporten er eksploderet

Fra år 2000 til i dag er antallet af teatre, som turnerer i udlandet, fordoblet. I år 2000 rejste 13 forskellige børneteatre ud med i alt 21 forestillinger, som de spillede 141 gange. I 2015 steg det til, at 28 teatre rejste ud med 54 forskellige forestillinger, der blev spillet 643 gange. Det vil sige, at der ud over en fordobling af antal rejssende teatre – godt og vel endda – spilles to og en halv gange så mange forskellige forestillinger i dag som i år 2000. Måler man i antal forestillinger, er det fire og en halv gange så mange som for 15 år siden.

Tallene er fra ASSITEJ Danmark, der har 70 teatre som medlemmer. Det betyder, at de ikke er 100 procent dækkende, men dog næsten.

Fra forestillingen 'Chaplin' på Meridiano. De medvirkende er: Claus Maack Bahnsen, Lars Begtrup, Nina Christrup, Mette Føns, Rasmus Haxen, Christian Mosbæk og Giacomo Ravicchio.
Foto: meridiano.dk.

DEN DANSKE SCENEKUNSTSKOLE EFTER- OG VIDEREUDDANNELSEN

Enrique Vargas Workshop #1 - INHABITING A SPACE
med Patrizia Menichelli & Eva Pérez. 5.-8. december i Odsherred.

Developing Text through Movement and Image
med Caroline McSweeney. 14.-18. november i Odsherred.

Filmskuespil II
med Emma Balcázar. 21.-25. november i Odsherred.

www.scenekunstskolen-efteruddannelsen.dk

Sort/Hvid

FUGL FØNIX GENOPSTÅR I KØDBYEN

Sort/Hvid

Sort/Hvid havde på få år fået skabt sig et navn som et af de væsentligste og mest kontroversielle danske teatre. Men i november 2014 brændte lokalerne i Skindergade ned og et nyt Sort/Hvid skulle rejse sig af asken. Her er historien om, hvordan man genopbygger, eller måske rettere, hvordan man genopfinder et teater.

Af Søren Vejby

"Det er fedt, når vi ryger over i det dér amerikanske filmsprog," siger Christian Lollike nede fra instruktørstolen i det gigantiske grå rum af beton, som Sort/Hvid bruger til prøverne på forestillingen 'Living Dead', en slags flygtninge-zombie-gyser.

Vi befinder os på Refshaleøen. I Det Kongelige Teaters nyligt forladte produktionshus på Refshalevej 173A i København – forbi Christiania, forbi Statens Scenekunstskeole og Operaen, helt derude, hvor B&W byggede skibe fra 1843 til værftet gik fallit i 1996. Det føles lidt som det sted i København, hvor kragerne vender.

Oppe på den lille scene i den store bygning står Maria Rich, Özlem Saglanmak og Morten Burian. Alle bærer de grå parykker. Alle er letpåkledt. Alle spiller scenen med en underfundig mystik. Og nede bag den kunstnerisk direktør, Christian Lollike, sidder lyddesigneren Jes Thede og gør stemningen endnu grummere ved at afspille uhyggelig underlægningsmusik, der er en David Lynch-film værdig.

Christian Lollike har en drøm. Han vil gerne genskabe Andy Warhols The Factory. Han rejser sig og går op på scenen.

"Jeg tror, det er for meget at lave flygtningeskraldespandsmologen ud til publikum, men skal vi prøve alligevel?" spørger han.

Totalt trist og vildt dramatisk

Lidt under to år forinden, en tidlig morgen 25. november 2014 vågnede Christian Lollike op til en trist sms fra Laura Ramberg, der på det tidspunkt var administrativ leder af Sort/Hvid.

Teatret var brændt ned.

Godt en time senere stod Christian Lollike og Laura Ramberg side om side sammen med alle de andre, der skulle på arbejde på teatret den dag, og så på de sørgelige rester af deres teater, der før duoen overtog det i 2011, blev kaldt CaféTeatret og har været en scene i København siden 1972.

Alarmen fra brandvæsenet var gået klokken 04.38, og selv i dag ved ingen, hvad der satte gang i ilden, men brandmyndighederne formoder, at grunden skal findes i bygningens forældede elinstallationer.

Kunstnerisk leder af Sort/Hvid, Christian Lollike, drømmer om at skabe en dansk pendant til Andy Warhols berømte og berygtede Factory. Foto: Frida Gregersen.

Natten til 25. november 2014 blev skæbnesvanger for det lille storbyteater Sort/Hvid. Ved første antagelse virkede branden til ikke at have gjort stor skade, men det skulle snart vise sig, at scenerummet var totalskadet. Foto: Søren Meisner.

"Vi troede ikke, det var så galt til at starte med," siger Laura Ramberg. "Det lignede bare sod, der kunne vaskes af."

Men det skulle snart vise sig, at brandskaderne var langt værre end først antaget. 1. salen, som var ét stort teaterum, var fuldstændig ødelagt af ilden.

"Det var totalt trist og vildt dramatisk, da det gik op for os, hvor slemt det stod til," siger Christian Lollike.

Fra forestillinger til force majeure

Ledelsen af teatret kunne ikke bare stå der og glo, de måtte med det samme i gang med at løse, hvordan teatret skulle klare sig. Først og fremmest i den nære fremtid. Krisehåndteringen foregik på Baresso på Rådhuspladsen.

"Det handlede mest af alt om at lægge en slagplan for, hvad vi skulle sige til pressen," siger Christian Lollike. "De var begyndt at spørge ind til, hvordan vi ville klare at spille de planlagte forestillinger, men vi anede det ikke."

I dagene efter branden ringede folk fra mange forskellige brancher. Alt fra andre teatre til ejendomsmæglere ville hjælpe med lokaler. Men ret hurtigt blev Laura Ramberg og Christian Lollike klar over, at de ikke ville kunne gennemføre resten af sæsonen.

Ulykken gjorde at Lollike og Ramberg var nødt til at fyre folk, de allerede havde hyret til at spille med i forestillingerne.

"Vi kunne ikke gøre andet. Der var tale om force majeure (ansvarsfritagelse på grund af udefrakommende begivenheder, red.), men det var ikke sjovt. Uden at det skal lyde alt for patetisk, så var der jo tale om fattige kunstnere, som havde sagt nej til andet arbejde for at spille teater hos os," siger Christian Lollike.

Laura Ramberg husker at stå til et møde og fyre folk på stedet.

"Jeg havde det vildt dårligt. Jeg havde talt med en advokat, der sagde, at fyringer var den nødvendige fremgangsmåde. Og som administrativ leder må man jo tænke på økonomien. Forsikringen ville dække lønningerne, og hvis vi havde taget et andet valg, ville vi få problemer senere hen," siger Laura Ramberg.

"Vi gik lidt fra at være kunstnere til at være jurister," siger Christian Lollike.

Vanvittigt stramt budget

Staldgade. Den Brune Kødbø. Der, hvor der ikke er trendy restauranter, der hvor der ikke er hippe natklubber, der hvor en kop kaffe kun koster tyve kroner. Omme bagved, hvor man kan træne Crossfit, og hvor Steff Houlbergs pølsevogne står i ly om

Christian Lollike må vente lidt endnu med at kunne tage de nye lokaler i Den Brune Kødby i brug.
Foto: Anders Bundgaard.

En af de to nye scener. Illustration: MLRP

natten. Her arbejder den administrative chef af Sort/Hvid, Søren Normann på livet løs for at gøre Christian Lollikes drøm om at skabe Andy Warhol's Factory med et dansk islæt til virkelighed.

"Konditionerne ændrer sig hele tiden," siger Søren Normann.

Han står midt i et råt og gråt lager, der skal omdannes til teater. Og vejen derhen er mere end almindeligt bumlet.

"Det ville være noget andet, hvis vi havde fået en grund på en mark, hvor vi kunne bygge et teater op fra bunden. Nu står vi med en fredet bygning, hvor uforudsigeligheden er en del af stedets DNA. For eksempel fandt vi pludselig ud af, at kloakken skulle renoveres, og det er noget, vi skal betale for," siger Søren Normann.

Københavns Kommune har ellers været mere end samarbejdsvillige. De har givet to millioner til det nye Sort/Hvid. Og de hjalp med at finde lokalerne i den gamle Kødby.

Søren Normann sidder og drikker en Americano, mens diverse maskiner larmer udenfor på vejen, der stadig er af grus.

Det samlede budget for at bygge et teater, hvor der før var slagterier, er 17 millioner kroner. Og Søren Normann har fundraiset syv af dem.

Men det har ikke været nemt, og budgettet er stramt.

"Vi har ikke lige en pose penge liggende andre steder, som vi kan bruge af som andre kommercielle byggerier," siger Søren Normann.

Og et andet problem var, at selv om Sort/Hvid har et godt ry, er det stadig et lille københavnsk teater.

"Jeg fik at vide af fondene, at hvis vi nu bare boede alle andre steder end midt i København, så havde vi fået pengene med det samme. Kultur i Udkantsdanmark er in lige nu – mens københavnske teatre og kulturinstitutioner er yt. Jeg fik hele tiden at vide, at København er en ressourcestærk kommune, og at der i forvejen er masser af kunst. Men det lykkedes alligevel at overtale dem."

Forsikringspenge, filantropi og crowdfunding

Der var fire millioner i forsikringspenge og penge fra overskud i det hedengangne teater i Skindergade. Resten af millionerne kom fra Villum Fonden, Realdania og Lokale og Anlægsfonden. Men pengene var øremærkede til mursten. Der manglede finansiering af lys, teknik og publikumspladser. Godt 200.000 kroner.

"Det ændrer sig hele tiden," siger Søren Normann. "I øjeblik-

ket bygges der overalt i København, og der er mangel på elektrikerne, så priserne stiger løbende."

Hvis ikke de sidste 200.000 kroner blev fundet, ville publikum komme til at sidde i mørke og se teater, og Sort/Hvid søgte derfor penge blandt publikum.

"Vi crowdfundede de sidste penge. Og fik i alt 258.000 kroner. Det er helt fantastisk," siger Søren Normann.

På Sort/Hvids hjemmeside kan man se, hvem der har støttet teatret. Og mange vidt forskellige mennesker har punget ud.

"Det er en måde at knytte helt almindelige mennesker til etableringen af vores teater og på den måde gøre dem til medejere," siger Søren Normann.

The Factory i Kødbyen

Christian Lollike har som sagt en drøm. Han vil genskabe Andy Warhols The Factory i Den Brune Kødby. Men hvad betyder det egentlig rent praktisk?

"Jeg har det lidt som en skuespiller, der gentager mig selv, når jeg nu igen nævner The Factory som forbillede for det teater, jeg ønsker at skabe," siger Christian Lollike og hentyder til, at han har nævnt dette i interviews adskillige gange efterhånden.

Men hvad vil det egentlig sige at genskabe The Factory?

Andy Warhol var en ikoniserende kunstner. Han er selv et ikon. Og hvis man læser om The Factory, der holdt til forskellige steder i New York fra 1962 til 1984, på Wikipedia, nævnes prominente navne som David Bowie, Lou Reed og William S. Burroughs. Men 'Fabrikken' var også et yndet sted for såkaldte 'speedjunkies', for transeksuelle og for pornofilmsinstruktører. Der blev eksperimenteret og taget stoffer.

"Der skal da være plads til det hele," griner Christian Lollike, der dog understreger, at der ikke vil blive solgt rusmidler i hjørnerne.

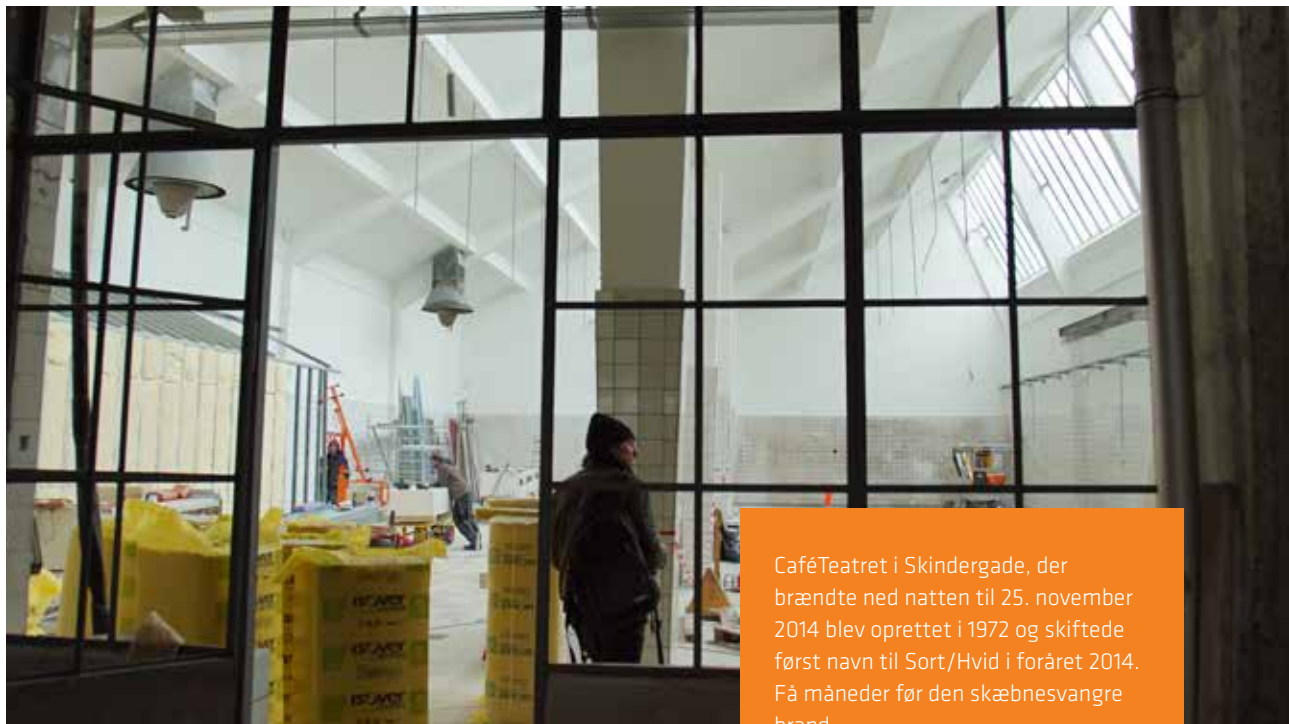
Men bag grinnet er hans vision skarp og klar. Det handler om at bryde med det traditionelle teater, publikum skal ikke komme ind i en forhal, men i et værksted, befinde sig et sted, hvor alt kan ske.

"Grundlæggende handler det om at få så mange kunstneriske grene til at arbejde sammen. Musikere. Filmfolk. Dansere. Billedkunstnere," siger Christian Lollike. "Bryde med normen og skabe noget nyt, på tværs af genrer og at udfordre, hvad teatret er, og hvad det kan."

Kunst skal være kaotisk

Administrativ leder Søren Normann står for den praktiske del.

Han skal skabe en struktur rundt om det kunstneriske kaos, som

Christian Lollike står i rummet, som skal huse to scener og give publikum følelsen af at befinde sig i et værksted, snarere end i et traditionelt teater. Foto: Anders Bundgaard.

Lollike skaber kunst i. Søren Normann blev ansat på Sort/Hvid i april 2015, godt et halvt år efter branden i Skindergade. Og ret hurtigt italesatte han kaosset.

”Christian (Lollike, red.) vil konstant prøve at gå nye veje. Bryde med normen, men også udfordre sig selv og bryde med det, han selv laver. ’Living Dead’ er et eksempel på dét. Hvad kan en tekst? Hvad kan man gøre med spillestilen?” siger Søren Normann.

Da han startede i stillingen, var der et behov blandt medarbejderne for at hverdagen og arbejdet blevet struktureret bedre.

”Kunst skal være kaotisk. Men rammerne rundt om skal være skarpt aftegnede, strukturerede og fuldstændig i orden. Det er min opgave, at der er styr på tingene rundt om selve scenekunsten, styr på økonomi, på løn, på alt, der ikke er det skabende,” siger han.

Staldgade skal være en base

Og Søren Normann trives godt med kaosset. Når han bliver spurgt, hvordan Sort/Hvids udgave af The Factory skal fungere helt lavpraktisk, tøver han heller ikke med at være konkret.

”En måde, hvorpå vores udgave af ’Fabrikken’ kunne komme til udtryk på, var, hvis vi for eksempel lavede et ensemble. Det ville nemlig ikke være otte skuespillere, men både spillere, musikere, dansere og filmfolk. Et projekt kunne være, at en filminstruktør filmede en danser og filmen kunne blive vist hér eller et andet sted i byen,” siger han.

Der kommer til at være hele to scener i det nye Sort/Hvid, men teatret, som er kendt for at spille utraditionelle forestillinger utraditionelle steder, eksempelvis ’Leaves’ i Atomkælderens under det gamle kommunehospital på Nørre Søgade, vil stadig finde det rette sted at lave den enkelte forestilling. Og det behøver ikke være i Staldgade 26-30.

”Jeg er vild med at være afsender på noget nyskabende. Sort/Hvid vil blive ved med at bryde med normerne. Lave kunst og installationer rundt omkring i byen. Projektet er i centrum. Kødbyen skal være vores base, vores laboratorium, en platform, hvor vi kan arbejde fra,” siger Søren Normann.

CaféTeatret i Skindergade, der brændte ned natten til 25. november 2014 blev oprettet i 1972 og skiftede først navn til Sort/Hvid i foråret 2014. Få måneder før den skæbnesvangre brand

Andy Warhols The Factory åbnede i 1962 på femte sal på East 47th Street nummer 231. I 1968 skulle bygningen rives ned og Warhol flyttede ud. Først til Union Square West og senere til Broadway, hvor det lukkede i 1984

Byggeriet af det nye Sort/Hvid begynder først rigtigt i løbet af oktober 2016 og forventes færdigt i løbet af foråret 2017

Forestillingen ’Living Dead’ har premiere 5. november 2016

Kniven på struben

Prøverne i Det Kongelige Teaters nedlagte produktionshus er i fuld gang. Christian Lollike har både skrevet og instruerer ’Living Dead’. Han var i chok, da teatret i Skindergade brændte, men samtidig var branden også en kærtkommen lejlighed til at komme videre.

”Branden var som at få kniven på struben,” siger Christian Lollike. ”Vi skulle et andet sted hen på et tidspunkt. Og heldigvis har Københavns Kommune været utrolig hjælpsomme. Og vi har en fantastisk bestyrelse, der har gjort et stort arbejde for at det kunne ske.”

”Det var et ubehageligt held i uheld,” siger Laura Ramberg, der i dag er administrativ leder af Husets Teater på Halmtorvet, blot hundrede meter fra Kødbyen.

Dér hvor det nye Sort/Hvid i 2017, som en anden Fugl Fønix, rejser sig ud af flammerne.

Dansen og dialogen

Lederen af Dansehallerne, Efva Lilja, har sat sig for at skabe en helt ny situation for dans og koreografi i Danmark i løbet af de næste fire år. Udfordringen er stor og pengene er små. men den svenske dansechef er kompromisløs.

Af Jacob Wendt Jensen

Som barn var Efva Lilja stille. Men også meget fysisk. Hun løb rundt i skovene, klatrede i træer og fandt gennem discodans i mørket på det lokale diskotek ud af, at dansen skulle være hendes udtryk, og det blev det eftertrykkeligt. Hun har danset over hele verden og har været leder af sit eget dansekompani i Stockholm i 20 år. Fuld af energi og gode idéer vil hun forsøge at udbygge og udvikle, og det har hun valgt at gøre i Danmark, hvor pengene til dansen er små sammenlignet med for eksempel de andre nordiske lande.

En ny institution

Vi tog ud på øverste etage i Dansehallerne i Carlsberg-byen for at høre, hvorfor Efva Lilja har valgt at forsøge sig i Danmark.

Har hun mon i løbet af det første halve år på jobbet af og til tænkt, at hun hellere skulle være blevet hjemme i Sverige?

"Ja, det er da sket. Alle mennesker fortvivler fra tid til anden. Men i Danmark findes der spændende kunstnere, og de er værd at arbejde for. Potentialet er stærkt, og det er genuint interessant at se, om vi kan gøre en forskel. Det er samtidig spændende for mig at være med til at opbygge en institution, der vil føles relevant både for kunstnere og publikum. Det er en spændende opgave og personalet er entusiastiske, siger Efva Lilja, der står i spidsen for et personale på omkring 17 ansatte, en stribe løst tilknyttede medarbejdere og så selvfølgelig de omkring 250 kunstnere, der bruger Dansehallerne i løbet af et kalenderår.

Mennesker er intelligente

Hvorfor er det vigtigt at investere i dans og koreografi som udtryksform?

"Den politiske udvikling i Europa er alarmerende og svær at forstå. Der er ved at manifestere sig en protektionistisk nationalisme, der hindrer menneskers muligheder for at kommunikere og dermed deres udvikling. Det, kunsten gør, er at give os nye tanker frem for bare at bekræfte os i det, vi allerede ved. Derfor synes jeg, at den nyskabende kunst – heriblandt koreografi – er vigtigere end nogensinde. At tage nye oplevelser ind og tage stilling til dem i os selv gør os samtidig dygtigere til at lytte til andre. Selve teknikken med at lytte optager mig meget, og den bliver øget gennem kunsten."

Sæt ord på, hvad det er, dansen kan?

"Dans er en meget direkte kunstform, der kommunikerer på en anden måde end traditionel historiefortælling. Har man den opfattelse, at alle skal forstå alting i dansen, har man misforstået dens funktion. Dans taler til mennesker på en anden måde. På samme måde som musik og billedkunst. Dans slås ofte i hartkorn med teatret, der udspringer af en litterær

tradition, og jeg hører ofte her i Danmark, at der skal ligge en begribelig historie bag en danseforestilling. Sådan ser det ikke ud for mig. Jeg har den holdning, at mennesker er intelligente nok til, at de kan få deres egen opfattelse af kunsten og dansen. Man behøver ikke tilrettelægge en danseforestilling sådan, at man skaber forklaringer omkring det at se dans."

Dårligt politisk signal

Hvordan kom du ind i billedet til jobbet som leder af Dansehallerne?

"En behjertet sjæl sendte opslaget til mig. Jeg var i tvivl om, hvorvidt jeg skulle søge. I mit lange liv som koreograf, har jeg kun arbejdet to eller tre gange i Danmark, og jeg har ofte undret mig over, hvor svært det har været af få job her. Jeg vil gerne være med til at påvirke og give bedre forudsætninger for de kunstnere, der vil arbejde her og for de næste generationer af dansere. Dansehallerne er underfinansieret, men mulighederne er store. At være en national platform for moderne dans i Danmark, et sted, hvor kunstnerne mødes, træner og præsenterer, og hvor der er forskning og residencies, det er en god idé. Vi er typisk meget stolte over den danske ballettradition, der har en profil og en betydning ude i verden, men det er mindst lige så interessant, hvad der sker lige nu og her med den moderne dans. Vi er nødt til at tage stilling til den nye koreografiske scenekunst.

Hvordan er det kulturpolitiske klima, når det gælder dansen?

"Kulturpolitisk er der et anderledes klima i Danmark end i Sverige, Norge og Finland, hvor man har en langt større finansiering af dansekunsten via skattekroner. Det handler også om investering i forskning, hvor Danmark ofte havner lidt uden for samarbejdet mellem de andre lande, og det gør, at et lille kunstområde som koreografi og dans er ekstra presset. Vi skal åbne op, så vi får mulighed for at se dansen i relation til andre kunstarter. Når man ikke støtter dansen, signalerer man jo, at man ikke syntes, den er vigtig i forhold til teater, musik og litteratur. Når folk så skal vælge at se dans, har de ikke noget forskelligt at vælge imellem, mens du inden for musik og litteratur kan vælge lige netop, hvad der interesserer dig."

Bertel Haarder svarer ikke

Efva Lilja sendte allerede ved sin tiltrædelse i januar måned et brev til kulturminister Bertel Haarder med henblik på et møde, fordi hun gerne ville høre, om hans idéer med hensyn til udviklingen af moderne dans fremover. Han svarede ikke, og hun er på nippet til at sende endnu et brev.

"I løbet af fire år vil jeg gerne se en ændring af dansens grundsituation i Danmark. I øjeblikket forholder det sig sådan, at vi bruger uforholdsmæssigt meget af vores arbejdstid på

at søge flere penge, frem for at arbejde med den kunstneriske udvikling. Min idé er, at vi som institution skal være fleksibel i vores arbejde og inddrage samarbejder mellem dans og beslægtede kunstformer, som billedkunst, nycirkus og arkitektur for blot at nævne nogle af de mange muligheder. Vi skal støtte de kunstnere, der vil udvikle koreografi og socialt inkluderende arbejdsformer. Vi skal have en større relevans blandt medborgerne. Koreografisk scenekunst er en del af vores kultur, og derfor burde alle have adgang til eksempelvis dansen, men sådan er det ikke i dag."

Bliver du aldrig træt i armene af at holde den kunstneriske fane højt og gå mere ind på kommercielle præmisser?

"Der findes en holdning i Danmark om, at man skal give folk det, de vil have i kulturen og kunstens verden, og så skal de nok betale. Men sådan fungerer kunsten jo ikke. Det lyder måske meget romantisk, men arbejdet og kunsten er mit liv. Jeg har valgt andet fra, allerede da jeg var ung. Da jeg tog det her job i København, valgte jeg meget andet fra. Når jeg har et fokus, er der ikke plads til alternativer, og jeg tror fuldt og fast på, at man kan gøre en forskel gennem kunsten. Hvis ikke man begynder at interessere sig mere for kunsten og dansens betydning i samfundet, risikerer vi at miste oplevelser og muligheder, der vil berige vores liv."

Dans skaber dialog

Hvordan kan du være sikker på, at publikum vil møde dansen med et åbent sind?

"Da jeg arbejdede i Sverige, måtte jeg ofte høre, at det vi repræsenterede var eksperimenterende og elitært. Mit svar var altid, at det da var noget mærkeligt noget, at man kun troede, folk ville forstå vores dans i de store byer. Derfor turnerede vi i små byer rundt omkring i landet. Et af stederne var Folkets Hus i Vilhemina i Lapland, hvor jeg lavede en soloforestilling. Da forestillingen var færdig, blev folk siddende i salen, så jeg satte mig ud på scenekanten for at se, om de ville tale med mig. Der rejste en stor mand sig op og sagde: 'Nu vil jeg give noget igen'. Og så læste han et digt, som han havde skrevet, om hvordan det var at bo alene i fjeldet som en slags tak for forestillingen, og dialogen var i gang," siger Efva Lilja, og fortsætter:

"I 1992 optrådte jeg i Zagreb, da krigen på Balkan brød ud. Jeg syntes, det var meget skræmmende at være i en by med militær og tanks på gaderne, og jeg spekulerede på, hvordan man mon reagerede på den slags, når man boede der? Teatret var til min store overraskelse helt fyldt, og til et arrangement bagefter spurgte jeg en fra publikum, hvordan han orkede at gå i teatret under de omstændigheder? Vedkommende kiggede på mig, som om jeg var tosset, og spurgte: 'Hvordan kan vi orke andet?' Det var en øjenåbner for mig. Hvis man ser kunsten som noget stærkt, der hjælper os og bekræfter os, bliver den næsten helt eksistentiel."

Dansehallerne flytter i 2018

Dansehallerne behøver alligevel ikke at flytte væk fra Carlsberg-byen. I stedet flytter man fra den nuværende bygning til Kedelhuset på den anden side af gaden. Det nye tilholdssted er ved at blive tømt for indhold, og Dansehallerne er ved at søge penge til den indvendige ombygning. Det nye hus skulle gerne give nye muligheder for et førende forum for koreografisk scenekunst i Danmark.

DRONER giver

Brugen af droner med filmkameraer boomer i både reklamefilm, tv-serier og spillefilm. Dronefotograferne oplever en eksplosion i efterspørgslen, men filmekspert advarer mod overforbrug.

Af Jacob Wendt Jensen

Sofie Stougaard havde i slutningen af august premiere på sin spillefilmsdebut som instruktør. Lars Ranthe, Christine Albeck Børge og Ellen Hillingsø spillede hovedrollerne i 'Kærlighed og andre katastrofer', en film med et budget på 8,7 millioner kroner – det halve af en typisk dansk spillefilm. Altså ikke et budget, der tillod brug af kraner eller en helikopter for den sags skyld.

Derfor ringede producenten til 'Drone-drengene', alias brødre Rune og Esben Mygind, der specialiserer sig i at sende kameraer rundt i luften ved hjælp af droner, så man kan få vinkler og overbliksbilleder, man tidligere kun kunne drømme om.

Filmen slutter af med en fødsel på bagsædet af en bil, der holder på en rastepads, hvor kameraer filmer de involverede fra oven. Man ser deres ben stikke ud af sidedøren under bilens tag. Derfra flyver kameraet lodret op over de medvirkende, og i sidste billede ligner bilen en lille matchbox-bil i et landskab af træer, rastepads og landevej.

Kameraet hænger på det tidspunkt i en drone 60 meter over jordens overflade, hvor det er i stand til at fabrikere billeder, der i biografen ser ligeså skarpe ud som resten af filmen.

Hård konkurrencer for kraner

Rune og Esben Mygind kastede sig over dronefaget som nogle af de første herhjemme. Esben Mygind er oprindeligt oplært

på Danmarks Radio, mens man producerede 'Krøniken'. Han er uddannet film- og tv-tekniker med speciale som B-fotograf og er i dag fotograf. Hans bror Rune er uddannet tonemester fra DR Drama og blev uddannet dronepilot i 2012. Sammen har de i firmaet OpenHouse haft omkring 20 opgaver hver måned i år, og det er mere end dobbelt så mange som sidste år.

Hvad de færreste ved er, at reglerne for dronedeflyvning er komplicerede. Du skal først og fremmest have en dispensation fra trafikstyrelsen, før du må lave kommercielle flyvninger, der for eksempel giver mulighed for at få lov til at etablere en sikkerhedszone i byerne. En drone må højst flyve 120 meter op i luften.

"Når vi får en opgave, er det stadig nyt for mange af vores kollegaer og arbejdsgivere. Vi lytter grundigt til, hvad de har af ønsker, og derefter kan vi fortælle, hvad der er muligt. I 'Kærligheden og andre katastrofer' fik vi for eksempel input om, at det var noget med nogle skuespillere, to biler og en fødsel på en rastepads. Kameraet skulle stige op i luften, javel. Så tog vi stafetten derfra. Vi fandt ud af, hvor vi kunne optage scenen, hvor mange statister, vi skulle have til at køre biler, hvor stor sikkerhedszonen skulle være, og om der var nogle veje, vi skulle have lukket og den slags. Der er en del planlægning i sådan en optagelse ud over selve det filmtekniske," siger Esben Mygind.

Kameraerne udvikler sig hele tiden. I dag filmer man i 4 K og typisk er det et Black Magic Production Cam med en Canon-

nyt filmsprog

Foto: OpenHouse.

optik eller et Sony a7sII og en 18-135 mm optik, der sidder på dronen. Ting, der var umulige for få år siden, kan sagtens lade sig gøre i dag.

"Tag for eksempel åbningsscenen til 'Krøniken', som jeg huske hvordan blev lavet. Her skulle hovedpersonerne komme cyklende gennem Ulvedalen i Dyrehaven og ende med at kysse hinanden i græsset. Dengang var det sådan, at de på tv-serien måtte bruge kran én dag pr. episode. Den optagelse tænker jeg ofte på, for den kunne have været flot fra en drone, selv om det havde betydet lidt ekstra arbejde til lydfolkene bagefter," siger Esben Mygind.

Fantasien og sikkerheden sætter grænser

OpenHouse arbejder i øjeblikket på et stort projekt for Visit Denmark og Kulturstyrelsen, som er i færd med at lave et kartotek over optagelser af hele Danmark fra luften.

"En af de mest omfattende optagelser har nok været til en reklamefilm for Carlsberg-byen, der kører i tv for tiden. Der lukkede vi en del veje af og havde samtidig mange statister stående på tagene. De dansede til noget musik, og vi skulle flyve forbi dem i tagrendehøjde og optage. Det var ret kompliceret. Vi har også været med på 'Dronningens slotte', hvor vi skulle indhente mange tilladelser til at overflyve slottene og samtidig sikre os, at folk i bygningerne for eksempel ikke gik ud på altaner, mens vi optog," siger Esben Mygind.

Han er fuld af andre eksempler, som for eksempel en licensreklame, hvor en del af Nørrebro blev spærret af. Her havde man de tilladte 21 statister gående under en overflyvning af gaden, og de blev så senere duplikeret til et par tusinde af visual effects-firmaet Ghost.

"I øjeblikket er det kun fantasien, der sætter grænser for brugen af droner. Min bror og jeg taler ofte om, at vi har et redskab, som gør det muligt at lave sekvenser akkurat, som var det en animationsfilm, og det er fantastisk at være en del af den udvikling. Spørgsmålet er så, om det med droner bare er en dille? Der bliver testet løs i de her år. Jeg forventer dog, at der efter en periode på denne her måde, hvor alle prøver kræfter med droner og droneoptagelser, at dronerne vil blive en integreret del af udstyrspakken på film og tv-serie landet over. Nok som et mere indskrænket marked end i dag med færre og mere specialiserede udbydere," siger Esben Mygind.

Spørger om det umulige

'Drone-drengene' får en del forespørgsler, de ikke kan honorere.

"Vi siger ganske ofte nej. Det handler mere om sikkerhed, end om hvad der er praktisk muligt for dronerne og kameraerne. Vi må for eksempel ikke overflyve Østerbrogade i myldretiden, og der er også grænser for, hvor højt og hurtigt vi kan flyve. Vi fik engang en henvendelse på, om vi ikke kunne få

Storebæltsbroen lukket, eller om vi kunne overflyve Københavns Hovedbanegård, men det fik vi ikke i gennem. Til gengæld skal vi til en tysk tv-serie lave en optagelse på Christianshavn, hvor vi får afspærret Ovengaden Neden Vandet og kanalen,” siger Esben Mygind og understreger, at man dog rent kunstnerisk må sætte grænsen, før den sættes af dronernes ekvilibrisme.

”Det kan godt være, at vi rent teknisk kan lave meget kreative flyviture, men det handler også om, at optagelserne skal kunne bruges, og vi har efterhånden en god indsigt i, hvad der fungerer bagefter, og hvad der ikke gør. Det eventyr, vi oplever nu, kan sammenlignes med dengang i anden halvdel af 1970’erne, da man begyndte at bruge steadicam. Der var både kritiske toner og entusiasme over for den nye opfindelse.” (Et steadicam er et bevægeligt kamera, som fotografen bærer rundt på, red.)

Da droner kom med i ordforrådet

Kim Toft Hansen, adjunkt, Institut for kultur og globale studier på Aalborg Universitet, har i sine forskningsprojekter noteret sig den øgede brug af optagelser med droner.

”Droner er blevet et fast ord i fotografernes ordforråd, og de er begyndt at kommentere meget på de muligheder, det giver dem. Min fingerspidsfornemmelse siger mig, at brugen af droner stadig er mere udbredt i reklamefilm og tv-serier end i spillefilm, selv om det også er stærkt på vej ind i filmens verden. I ’Flaskepost fra P’ er der for eksempel et droneskud ud over den jyske vestkyst, som er med i filmen for at skabe en fornemmelse af lidenhed hos hovedpersonen Carl Mørck, der ligger underdrejet af problemer. De billeder giver en eftertrykkelighed i forhold til at kunne være lille i en stor verden,” siger Kim Toft Hansen.

Han har også hørt om kranudlejere og fotografer med speciale i kranskud, der føler sig truet af dronerne.

”Sådan må det være. Der vil være nogle kranførere, som risikerer at blive arbejdsløse. I den sammenhæng er det dog også værd at bemærke, at dronerne – ud over at være billige – løser nogle af de sikkerhedsmæssige spørgsmål, der beviseligt har været med både helikoptere og kraner. Efterhånden er kameraerne på dronerne blevet så gode, at man ikke kan se forskel på billederne fra droner i relation til kameraer på jorden, og derfor tilbyder dronerne nogle nye dimensioner og virkemidler til film-sproget,” siger Kim Toft Hansen.

Pas på misbrug

Kim Toft Hansen advarer dog om muligheden for misbrug. Det er nemlig ikke bare filmfolk, der har noteret sig dronernes fordele. De kommuner, der ofte støtter film- og tv-produktioner, kan eksempelvis finde på at spørge, om ”man så ikke også lige kan indoperere nogle flotte billeder ud over byen ved nattetide” i produktionen.

”Den slags kan få en by til at fremstå flot og spændende og giver en bys politiske aktører en mulighed for at profilere byen positivt. Hvis du spørger producenterne, vil de naturligvis afvise, at de går med til at lave billeder, der ikke er motiveret af fortællingen. Men virkeligheden er, at det kan ende med, at filmene og tv-serierne af profileringsgrunde får et meget kommercielt udtryk. Jeg begynder så småt at høre om fotografer, der føler sig misbrugt i forbindelse med de her efterhånden obligatoriske meget reklamefilmsæstetiske overbliksbilleder,” siger Kim Toft Hansen.

Et oplagt eksempel er ifølge Kim Toft Hansen sidste års ’Far til fires vilde ferie’. I filmen kører de i en bil af mærket Suzuki Z-Cross og samtidig bragte Suzuki reklamer for fire nye bilmodeller under titlen ’Fire til far’ med rundt regnet samme billedæstetik, som i filmen.

”Det er et meget direkte eksempel, hvor der er sammenhæng mellem kommercielle interesser og en films visuelle udtryk. Der vil formentlig også ske det, at de mange droneindstillinger i reklamefilm smitter bredt af på filmsproget. Jeg ser en parallel fra droneskuddene til den slags panoramiske kort, som enhver by med respekt for sig selv fik lavet fra 1600 til 1800-tallet. Populært kan man kalde dem for 3D-kort, hvor nogle bygninger rager mere op end andre. Tegneren modtog simpelthen penge fra dem, der ville have fremhævet deres bygninger og gjorde dem derefter lidt større på tegningen, end de var i virkeligheden. De panoramiske kort brandede byerne, selv om det ikke hed branding dengang. Det er det samme, provinsbyer i Danmark forsøger i disse år, hvor billeder af byerne by night med lys og trafik er mere branding end realisme,” siger Kim Toft Hansen.

Rune Mygind står bag OpenHouse, som han har stiftet sammen med sin bror Esben.
Foto: OpenHouse.

Når du kun har dig selv og vennernes knofedt

Når støttemulighederne er brugt op, og projektet stadig brænder i hjertet, kræver det mere end blod, sved og tårer at lave en teaterforestilling. Både 'Mit mørke' og 'Blixen Unplugged' er blevet til på trods, men skaberne ville ikke være fortrædelighederne og oplevelserne foruden.

Lykke Sand Michelsen (til højre på billedet) tog initiativet til at få forestillingen skyggetolket, så mennesker med hørehandicap også kan opleve fortællingen.

Foto: Natasha Post Penaguião.

Petrine Agger og Mette Frank
fotograferet af Pernille Koldbech Fich.

Af Jacob Wendt Jensen

Da Lykke Sand Michelsen stod med idéen til at lave et teaterstykke baseret på Peter Tudvads bog 'Sygeplejerske i Det Tredje Rige', havde hun tidligere fået støtte fra Scenekunstudvalget. Henholdsvis 750.000 kr. til 'Load 'n Loop' på CaféTeatret og senere 'BCNU (Be Seeing You)' på Teater Grob, hvor hun fik 800.000 kr. Mindsteprisen for at producere et teaterstykke ligger normalt på lidt over en million kroner.

"Da jeg havde fået afslag fra Scenekunstudvalget tre gange med forskellige udgaver af ansøgninger til 'Mit Mørke', blev jeg stædig og tænkte fuck det – jeg gør det alligevel! Jeg var simpelthen overbevist om, at forestillingen kunne sælge billetter, da jeg havde en kæmpe stor tillid til Peter Tudvads historie. Sjældent havde jeg set et bud på en kvinderolle med så mange gode vinkler, så jeg besluttede mig simpelthen bare for at gå selv, at gøre det hele selv. I første omgang føltes det rigtig rart at tage beslutningen, men jeg har da været træt af den nogle gange undervejs," siger Lykke Sand Michelsen, der beskriver arbejdet med 'Mit Mørke' som "absurd meget op ad bakke" i forhold til, hvordan hun tidligere har arbejdet.

Stejl stigning

"Når du står med et stort rundt nul, er der langt til målet. Det lykkedes mig at få 60.000 kr. fra en pulje til præsentation af forestillinger på København og Frederiksberg, hvilket kunne betale lejen af Bådteatret. En pulje, der i øvrigt ikke eksisterer mere. Og så fik jeg 40.000 kr. fra Københavns Kommune. Dernæst forsøgte jeg at skrabbe penge sammen ved at sælge forestillingen til turné på et teaterforeningsseminar, og samtidig lykkedes det at sælge 50 procent af billetterne i forsalg til i

alt 24 forestillinger på Bådteatret. Det og turnéforestillingerne gjorde, at der var en smule løn til skuespillere, dramatikerne, instruktøren, scenografen, lysdesigneren og lyddesigneren," siger Lykke Sand Michelsen, og fortsætter:

"Ingen af de store poster arbejdede gratis, men gennemførelsen har krævet et utal af vennetjenester og goodwill rundt omkring. Selv om den slags er fedt, er så er det bare noget andet at kunne hyre folk professionelt."

Udsolgte huse

Et teaterprojekt uden økonomisk støtte er en balanceakt og kræver et vist økonomisk mod af idékvinden.

Forestillingen 'Mit mørke' er på nuværende tidspunkt opført 46 gange. Selv om Lykke Sand Michelsen endte med at stå tilbage med en personlig gæld på 50.000 kr., hun har lånt i sin lejlighed, mener hun, at det var det hele værd.

"Vi arbejdede med halve løsninger, og vi hustlede os igennem, men stykket blev alligevel en stor succes, og min forventning om billetsalget holdt stik. Vi havde en belægning på 80 procent på Bådteatret, og vi spillede for udsolgte huse på turnéen. At der på trods af det stadig var et underskud, vidner bare om, hvor svært det er at lave forestillinger uden statsstøtte.

Det har været en lang og sej kamp, men en vigtig historie har nu fået et nyt liv og jeg er meget stolt af vores færdige resultat."

Trillede i gang

For nogle år siden var Mette Frank og Petrine Agger på et kursus med den amerikanske Meisner-legende William Esper, hvor nogle af deltagerne fortsatte arbejdet bagefter i en træningsgruppe ledet af skuespilleren Sarah Boberg.

"Vi havde umiddelbart en god kontakt og blev samtidigt draget af, hvor forskellige vi er i vores udtryk. Petrine er lys, og jeg er mørk, og vi har som udgangspunkt to forskellige tempi. Når vi går på gulvet sammen, skaber det helt af sig selv en spænding og det inspirerede os til at begynde at snakke om at lave en egentlig forestilling sammen. Petrine Agger foreslog Karen Blixen teksten 'Skibsdrengens fortælling', der blev grundlaget for stykket 'Blixen Unplugged,'" fortæller Mette Frank.

Ud fra devisen "Når der som udgangspunkt ikke er penge i det, skal der være en meget stor kunstnerisk grund til at gå i gang," skabte de med meget enkle greb en forestilling med de to som eneste skuespillere.

"Vi fik afslag fra de traditionelle institutioner og fonde, men vi fik til gengæld refusionsgodkendelse, så kommunerne fik 50 procent tilbage i støtte, hvis de købte vores forestilling. Dernæst fik vi en administrator, Erling Larsen, fra Sceneprojekt. Vi lavede selv en hjemmeside, samtidig med at vi fik hjælp af Karen-Lise Mynster, som jeg tidligere havde arbejdet med på Skuespillerskolen."

Derfra gik det langsomt men sikkert fremad.

Støttemuligheder

- **Scenekunstudvalget**
<http://www.kunst.dk/kunstmraader/scenekunst/>
- **Produktionsstøtte i Skuespillerforbundet**
<http://skuespillerforbundet.dk/om-dsf/stoettemuligheder/produktionsstoette/>
- **Københavns Kommune**
<http://www.kk.dk/artikel/private-puljer-og-fonde>
- **Dansehallerne**
<http://www.dansehallerne.dk/puljer-og-fonde/>
- **Nordisk Kulturfond**
<https://www.nordiskkulturfond.org/>
- **Kulturkontakt Nord**
<http://www.kulturkontaktnord.org/sv>

Sømandstrøjer og appelsiner

Øvelsen kræver en nysgerrighed over for det at være entreprenør.

"At man selv skal producere og sælge kan være svært, samtidig med at man også skal stå på scenen, men skridtet med at gribe knoglen og ringe rundt betaler sig. Vi fandt ud af, at den side af arbejdet var udfordrende, men også inspirerende og meget givende. Vi havde også det held, der skulle til, for vi fik lov til at vise stykket på Karen Blixen Museet på en udstilling, som Statens Kunstråd støttede. Responsen var god og interessen stor hos folk, der kendte Karen Blixen. Flere af dem sagde, at det var en af de bedste formidlinger af hendes tekst, de havde set," husker Mette Frank.

Stykket er bygget op, så publikum sidder i en bådform og rekvitterne udgør groft sagt kun to stole og to appelsiner.

"Der er jo i princippet aldrig noget, der forhindrer dig i at spille. Det handler om, hvad du bruger begrænsningerne til. Vores projekt har lige så stille udviklet sig, og senest har vi netop spillet på Færøerne på Nordic Performing Arts Days på en tur, der endte med at være fuldt finansieret. Til foråret 2017 håber vi på at kunne tage på en regulær nordatlantisk turné."

Lige nu er de to skuespillere i gang med at planlægge produktionen af endnu et teaterstykke baseret på en novelle af Herman Bang, hvor de bruger deres erfaringer med 'Blixen Unplugged'.

"Også denne gang fik vi afslag fra Scenekunstrådet, men søgte videre, og med foreløbig 25.000 kr. fra andre fonde har vi fået blod på tanden og ved allerede, at der er lidt løn til en prøveperiode. Fordi vi satsede i første gang, står vi i dag et mere solidt sted. Vi er begge to blevet mere modige som skuespillere

og som mennesker efter i starten at være på gyngende grund. Det giver en fandenivoldskhed at sprænge konventionerne, og det kan vække nysgerrigheden i én for, hvor man i virkeligheden kan nå hen med sin kunnen," siger Mette Frank.

En god håndfuld praktiske råd

Få af demoniseret det praktiske arbejde. Det er ikke farligt, og det kan være befriende at finde ud af, at den slags kan man også.

- Det er vigtigt at huske den kunstneriske essens af projektet midt i alt det praktiske arbejde – og den kan godt forandre sig undervejs.
- Få lavet produktionsplaner over hvad der skal ske hvornår og juster dem ud fra den løbende udvikling, så projektet ikke svæver frit uden deadlines.
- Prøv at få en sponsor ved at tænke ud af boksen. Hvilken virksomhed eller hvilke organisationer kan have en interesse i de temaer, I arbejder med?
- Accepter ikke et nej. Du skal gå lige til grænsen. Vær stædig på dit projekts vegne.
- Husk, at det kan gå hurtigt og være billigt at skabe interesse for en forestilling på de social medier.

Kilde: Lykke Sand Michelsen og Mette Frank

TOPFAGLIG OG LEVENDE UNDERVISER I TEATER OG SKUESPIL SØGES

Teaterhøjskolen i Ryslinge er en ambitiøs og brandvarm udviklingsplatform for unge, der er klar til fuld fordybelse i teater, skuespil og scenekunst. Vi søger nu en hovedunderviser i teater og skuespil pr. 01/01 - 22/12 2017.

Vi drømmer om at du...

- Har en skuespils- og/eller scenekunstnerisk uddannelse
- Har lyst til, flair for og erfaring med undervisning i teater og skuespil

Stillingen indebærer bl.a.:

- Undervisning i dramatisk grundtræning, solundervisning og projektuger
- Instruktions af afslutningsforestillinger
- Pædagogisk arbejde med elevernes personlige udvikling

Stillingen er en tidsbegrænset fuldtidsansættelse med løn efter gældende overenskomster og regler på området.

Kom og mød os til rundvisning søndag d. 16. oktober kl. 15.00. (Skolen kan ikke besøges på andre tidspunkter)

Ansøgningsfrist:

Torsdag d. 3. november inden kl. 12.00. Send til jeppe@ryslinge-hojskole.dk. Der indkaldes til samtaler i uge 46.

Læs mere på ryslinge-hojskole.dk/
ledige-stillinger

Ryslinge Højskole
TEATER, SKUESPIL OG INTENS SCENEKUNST

KOMMENDE KURSER I DSF STUDIO

MED FOKUS PÅ DIT HÅNDVÆRK

ÅBEN STUDIO KØBENHAVN

Fri træning for 200 kr. halvårligt i København.
Mandage: **Filmskuespil** med Mads Kamp Thulstrup
Onsdage: **Improvisation** med Ole Boisen
Torsdage fra 3/11: **Drama og tekstarbejde** med Rhea Leman
Fredage fra 28/10: **Stemmebehandling** med Naja Månsson

ARRANGEMENTER KØBENHAVN

Mandage på Filmskolen til 7/11, løbende tilmelding
Deltag i Filmskolens mandagsundervisning: "Det Fælles Filmsprog", hvor anerkendte branchefolk deler ud af deres erfaringer. Tilbuddet er gratis og samtidig en mulighed for at møde fremtidens filmskabere.

CASTING-PRÆSENTATION

Casting-præsentation for skuespillere,
18/11, frist 10/10
Kom til casting i DSF Studio i København og få mulighed for at præsentere dig for et indbudt panel af filminstruktører og castere fra den danske filmbranche. Der er ikke tale om casting til en bestemt rolle, men en unik mulighed for at præsentere sig for potentielle arbejdsgivere.

KURSER KØBENHAVN

Instruktion og castingworkshop med Greta Amend,
7-12/11, obs. frist 5/10
Der arbejdes med praktisk hands-on kameratræning, scenearbejde og analyse samt improvisationer i skuespillerens øjenhøjde. Greta Amend har mere end 30 års erfaring og underviser rundt om i Europa med sine populære workshops, som inkluderer både skuespillere og instruktører.
Opera-masterclass med Reinaldo Macias,
28-30/11, frist 14/10
I løbet af masterclassen vil vi fokusere på vejtrækning, vokal placering, resonans og stemmens fokus/projektion. Reinaldo Macias har i over 20 år været solist på operaen i Zürich samtidig med, at han har arbejdet freelance. Hans undervisning tager udgangspunkt i at stemmen skal klinge frit, for derved at få adgang til større overtonerigdom.

KURSUS ODENSE

Konfliktnedtrappende kommunikationstræning
med Bjarne Friis Pedersen, 24/10, obs. frist 6/10
Mange skuespillere arbejder med Forumteater, kommunikationstræning og rollespil oftest med tilhørende feed back. En ting er at kunne improvisere, så det virker autentisk, en anden ting at skulle levere konstruktiv og forståelig feed back. Få mulighed for at erhverve nye redskaber via dialogøvelser samt deltage i et spændende foredrag i kommunikationstræning.
Bjarne Friis Pedersen har en master i konfliktmægling og er bl.a. kendt fra DR dokumentarserien 'Ansigt til ansigt' samt 'Konfrontation' og 'De bortførte børn' på TV 2.

KURSUS AARHUS

Filmskuespil workshop med Mads Kamp Thulstrup,
1-4/11, hurtigst muligt
Kom på workshop med en af instruktørerne bag store tv-serier som 'Arvingerne' og 'Bedrag'. Målet er, at du bliver 100 procent tryk ved filmarbejdet og altid har et værktøj ved hånden i din tilgang til at arbejde foran kameraet.

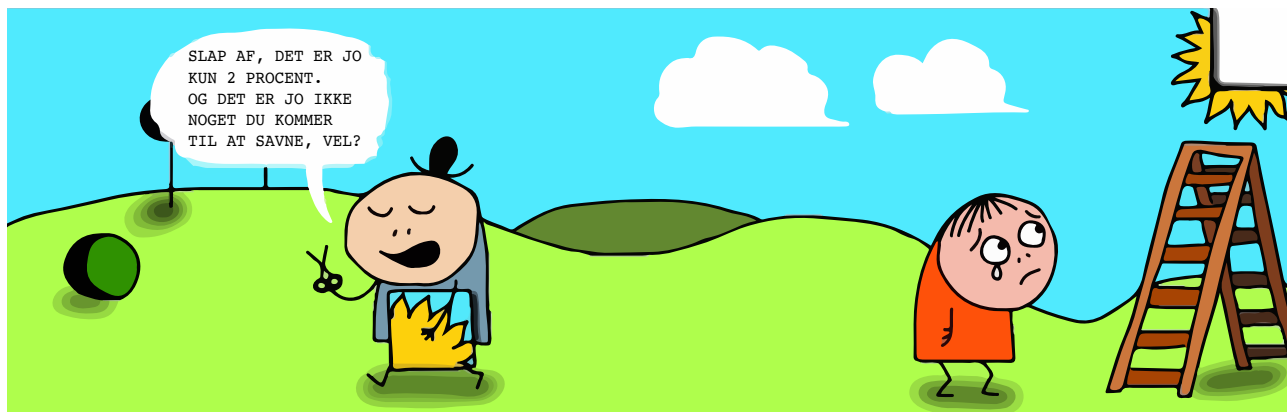
Hold øje med tilmeldingsfrister og løbende opdatering af nye spændende kurser og arrangementer på hjemmesiden under DSF Studio.

LÆS MERE OG TILMELD DIG KURSERNE PÅ
SKUESPILLERFORBUNDET.DK/DSF STUDIO

Runde fødselsdage		
Jean-Claude Flamant	14. Oktober	70 år
Troels Lyby	15. oktober	50 år
Gorm Hansen	22. Oktober	70 år
Mads Nørby	25. Oktober	60 år
Torben Sekov	31. Oktober	70 år
Sofie Stougaard	5. November	50 år
Lizzi Lykke	10. november	75 år
Lars Høj	12. november	70 år

D'O'INK

Af Mikkel Stubbe Teglbjærg

Din hverdag, vores mærkesager

I skrivende stund er jeg sammen med delegerede fra hele verden til kongres i den internationale sammenslutning af skuespillerforbund (FIA) i Sao Paulo. Kongressens tema er 'Acting for diversity', og vi skal blandt andet tale om, hvordan man skaber lige muligheder for alle – uanset køn, seksualitet eller race. Jeg er på valg som vicepræsident til FIA, og hvis jeg bliver valgt, ser jeg meget frem til samarbejdet. Ikke mindst når det gælder ligestilling og kunstneriske rettigheder, er vi langt stærkere sammen.

Når man sådan sidder langt væk hjemmefra, giver det mulighed for refleksion. Over arbejdet og over vores mærkesager.

Det er langt fra altid muligt at skabe de forandringer, vi ønsker. Nogle gange løber vi panden mod en mur, andre gange opnår vi kun noget af det, vi ville. Det er et vilkår, og det er bestyrelsen og jeg meget bevidst om. Men vi vælger ikke sager fra, fordi de virker svære. Hvis en sag er vigtig, så kæmper vi.

Alt er vigtigt, vil nogle måske sige, men dels er det ikke muligt at nå det hele på én gang – og dels er et stærkt fokus nødvendigt, hvis man vil flytte noget.

Når du modtager Sceneliv, er jeg hjemme igen og meget muligt på vej til møde med en række andre faglige organisationer for at fortsætte armlægningen med det danske dagpengesystem. Et retfærdigt dagpengesystem er en af de mærkesager, vi har brugt kræfter på i Dansk Skuespillerforbund i efterhånden sørgerigt mange år. Nu har vi sammen med de andre organisationer netop sendt vores eget forslag til nye regler til den arbejdsgruppe, regeringen nedsatte, da man lavede et nyt dagpengesystem – men glemte os.

Det kan også godt være, at jeg er på vej til møde med Politikens ansvarshavende chefredaktør. Jeg blev, som mange af jer, meget bekymret, da jeg hørte om fyringer af teateranmeldere på både Politiken og JP, så jeg gerne høre, hvilke tanker Politiken gør sig om den fortsatte dækning af kulturstoffet. Det er vigtigt, fordi det er helt afgørende for kunsten og for den plads, kunsten har i samfundet, at man kan læse om den og lade sig inspirere til at opleve den.

Mens du læser det her, kan det også ske, jeg sidder over for kulturministeren, som det endelig er lykkedes at få en aftale med. Jeg håber, han vil være nysgerrig.

Jeg håber, at han vil lytte, når jeg fortæller ham om vores udfordringer og om vores ønske om en fælles vision for kunsten.

Og hvis vi bliver ved politikerne et øjeblik, vil jeg også nævne SKAT, som er endnu en mærkesag. Vi forsøger i øjeblikket at få løftet kunstneres beskatning ind i finanslovsforhandlingerne. Men forud er gået årevis med forsøg på at forklare politikerne, at systemet er urimeligt, fordi det ignorerer, at vores arbejdsliv er anderledes.

DSF er også dybt involveret i at forbedre vilkårene for de børn, der arbejder i underholdningsindustrien. Vi har lavet en kontrakt og vejledninger – og fået Børnerådet til at undersøge, hvorfor det går galt.

Og endelig, så kæmper vi selvfølgelig fortsat en indædt kamp for at få film- og tv-producenterne til at forstå, at man ikke bare kan ignorere sikkerheden.

Nogle sager giver sig selv, de fleste kommer fra jer derude. Det er jer, der møder ulykkelige eller trætte børn på teatrene, det er jer, der ser ulykkerne ske på filmsettet. Jer, der mærker skruen blive strammet urimeligt hårdt oven på nedskæringerne. Det er jeres hverdag, der bliver vores mærkesager.

Så bliv endelig ved med at pege på, hvor du synes, vi skal tage fat. Vi har brug for, at du siger til, så vi i fællesskab kan gøre noget ved det. Møder med magtelite er ikke meget bevendt uden mødet med jer.

Katja Holm

Foto: Karoline Lieberkind

TEATER V

KULTURKONGEN

TEATERAVISEN.DK

BØRNIBYEN.DK

TEATER FANTAST

MUSTAFA'S KIOSK

En Strid teaterkoncert

11. - 23. OKT

10 ÅRS
JUBILÆUMS
FORESTILLING

KOM TIL ÅBEN PRØVE
PÅ KULTURNATTEN

14. OKT
KL. 19.30 + 20.15 + 21.00

Kom med bag om "Sange For
Freden", Teater V's hidtil
største satsning (og samtidig
10 års jubilæumsforestil-
ling) med urpremiere d. 10.
november 2016

SANGE FOR FREDEN

MANUSKRIPT ALEXANDRA MOLTHE JOHANSEN INSTRUKTION PELLE KOPPEL SCENOGRAPHI RIKKE JUELLUND
MEDVIRKENDE ANDREAS JERBO, FILIPPA SUENSON, BENJAMIN KITTER,
PEDER HOLM JOHANSEN, MEIKE BAHNSEN, JOSEPHINE RAAHAUGE, ANN HJORT, M.FL.

10. NOV - 4. DEC